

Nazwa przedmiotu	Wstęp do filozofii
Kierunek	kognitywistyka
Poz. kształcenia	studia I st. stacjonarne
Jednostka prowadząca	Wydział Filozofii i Socjologii, Instytut Filozofii, Zakład Ontologii i Teorii Poznania
Jednostka dla której przedmiot jest oferowany	Wydział Filozofii i Socjologii
Typ przedmiotu	przedmioty kierunkowe
Opis przedmiotu	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, zagadnieniami i kierunkami dwóch głównych dyscyplin filozoficznych – ontologii i teorii poznania, ukazanie specyfiki myślenia filozoficznego w stosunku do poznania potocznego i naukowego oraz związków filozofii z naukami szczegółowymi. Wiedza: 1. Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu ontologii i teorii poznania. 2. Opisuje podstawowe rozwiązania głównych sporów w ramach ontologii i teorii poznania. 3. Rozróżnia aktualne kierunki filozoficzne i dokonuje ich podstawowej charakterystyki. 4. Wskazuje tradycyjne problemy filozoficzne związane ze współczesnymi teoriami naukowymi. Umiejętności: 1. Posługuje się podstawową terminologią filozoficzną. 2. Potrafi na elementarnym poziomie dokonać analizy i interpretacji tekstu filozoficznego. 3. Umie samodzielnie napisać pracę, opracować i przedstawić prezentację na temat wybranych zagadnień filozofii. 4. Jest w stanie uczestniczyć w dyskusji na tematy filozoficzne używając poprawnej argumentacji. 5. Potrafi wyciągać logiczne wnioski z przyjętych założeń i ocenić poprawność argumentacji. 6. Potrafi jasno i wyraźnie formułować swoje stanowisko. Postawy: 1. Wykazuje krytycyzm wobec zdroworozsądkowej wizji świata. 2. Realizuje postulat racjonalności poznania. 3. Dąży do pogłębienia swej wiedzy w dziedzinie filozofii.
Efekty uczenia się	
Język wykładowy	Polski
Koordynator przedmiotu	Łukasik, Andrzej, dr hab.
Dodatkowe	Materiały do kursu dostępne na mojej stronie internetowej:

informacje <http://bacon.umcs.lublin.pl/~lukasik>
e-mail: lukasik@bacon.umcs.lublin.pl

Rok studiów I
Semestr I
Liczba godzin w semestrze 30
Prowadzący Łukasik, Andrzej, dr hab.
Poziom przedmiotu Podstawowy

Tematy:

1. Filozofia a myślenie potoczne, mitologiczne i naukowe. Postulat racjonalności poznania.
2. Podstawowe koncepcje filozofii i współczesne kierunki filozoficzne – ogólna charakterystyka.
3. Zagadnienie prawdy (klasyczna definicja prawdy i definicje nieklasyczne – koherencyjna, powszechnej zgody, ewidencyjna, pragmatyzm). Dogmatyzm i sceptycyzm.
4. Zagadnienie źródeł poznania – psychologiczna i epistemologiczna wersja zagadnienia. Empiryzm i aprioryzm. Spór empiryzmu i aprioryzmu o charakter twierdzeń matematyki. Racjonalizm i irracjonalizm.
5. Zagadnienie granic poznania. Epistemologiczny idealizm immanentny i transcendentalny. Epistemologiczny realizm. Realizm naukowy i instrumentalizm.
6. Podstawowe kategorie ontologiczne (przedmiot, byt, rzecz, substancja, istnienie, istota) Sposoby i kryteria istnienia.
7. Zagadnienie przedmiotów idealnych i spór o uniwersalia (realizm powszechnikowy – skrajny i umiarkowany, konceptualizm i nominalizm). Zagadnienie matematyczności przyrody. Stanowiska w filozofii matematyki.
8. Pojęcie materii i podstawowe formy materializmu. Definicje materii. Materia i forma. Elementarne składniki materii. Reizm (aspekt ontologiczny i semantyczny).
9. Realizm i idealizm metafizyczny (idealizm subiektywny i obiektywny, metafizyczny realizm – naiwny i krytyczny).
10. Problem psychofizyczny (dualizm skrajny i umiarkowany, spirytualizm, materializm, behawioryzm). Tradycyjne stanowiska w relacji umysł – ciało (interakcjonizm, paralelizm, epifenomenalizm).
11. Zagadnienie związku przyczynowo-skutkowego. Determinizm i indeterminizm, mechanicyzm i teleologia. Zagadnienie przewidywalności zjawisk. Prawa deterministyczne a prawa statystyczne.
12. Teizm i ateizm. Filozoficzne i religijne pojęcie bóstwa. Podstawowe stanowiska w filozoficznym sporze o istnienie Boga.

Wiedza:

1. Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu ontologii i teorii poznania.
2. Opisuje podstawowe rozwiązania głównych sporów w ramach ontologii i teorii poznania.
3. Rozróżnia aktualne kierunki filozoficzne i dokonuje ich podstawowej charakterystyki.
4. Wskazuje tradycyjne problemy filozoficzne związane ze współczesnymi teoriami naukowymi.

Umiejętności:

Efekty uczenia się

1. Posługuje się podstawową terminologią filozoficzną.
2. Potrafi na elementarnym poziomie dokonać analizy i interpretacji tekstu filozoficznego.
3. Umie samodzielnie napisać pracę, opracować i przedstawić prezentację na temat wybranych zagadnień filozofii.
4. Jest w stanie uczestniczyć w dyskusji na tematy filozoficzne używając poprawnej argumentacji.
5. Potrafi wyciągać logiczne wnioski z przyjętych założeń i ocenić poprawność argumentacji.
6. Potrafi jasno i wyraźnie formułować swoje stanowisko.

Postawy:

1. Wykazuje krytycyzm wobec zdroworoządkowej wizji świata.
2. Realizuje postulat racjonalności poznania.
3. Dąży do pogłębienia swej wiedzy w dziedzinie filozofii.

Punkty ECTS 6

Forma dydaktyczna zajęć Wykład

Metody dydaktyczne wykład problemowy

Ogólna forma zaliczenia egzamin

Forma oceniania egzamin ustny

- Zalecana dostępna literatura
1. K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania. Metafizyka
 2. M. Hempoliński, Filozofia współczesna. Wprowadzenie do zagadnień i kierunków
 3. B. Russell, Problemy filozofii
 4. J. M. Bocheński, Ku filozoficznemu myśleniu
 5. W. Krajewski, Współczesna filozofia naukowa. Metafilozofia i

ontologia

Dodatkowe
informacje

<http://bacon.umcs.lublin.pl/~lukasik>

Rok studiów

I

Semestr

I

Liczba godzin w
semestrze

15

Prowadzący

Łukasik, Andrzej, dr hab.

Poziom

przedmiotu

podstawowy

Tematy:

Zakres tematów

1. Zagadnienie prawdy - klasyczna definicja prawdy i definicje nieklasyczne, dogmatyzm i sceptycyzm.
2. Zagadnienie źródeł poznania – empiryzm i aprioryzm, racjonalizm i irracjonalizm.
3. Zagadnienie granic poznania - epistemologiczny idealizm i epistemologiczny realizm.
4. Współczesne pojęcie materii.
5. Realizm i idealizm metafizyczny.
6. Determinizm i indeterminizm w nauce współczesnej.
7. Teizm i ateizm a nauka współczesna.

Efekty uczenia
się

Wiedza:

1. Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu ontologii i teorii poznania.
2. Opisuje podstawowe rozwiązania głównych sporów w ramach ontologii i teorii poznania.
3. Rozróżnia aktualne kierunki filozoficzne i dokonuje ich podstawowej charakterystyki.
4. Wskazuje tradycyjne problemy filozoficzne związane ze współczesnymi teoriami naukowymi.

Umiejętności:

1. Posługuje się podstawową terminologią filozoficzną.
2. Potrafi na elementarnym poziomie dokonać analizy i interpretacji tekstu filozoficznego.
3. Umie samodzielnie napisać pracę, opracować i przedstawić prezentację na temat wybranych zagadnień filozofii.
4. Jest w stanie uczestniczyć w dyskusji na tematy filozoficzne używając poprawnej argumentacji.
5. Potrafi wyciągać logiczne wnioski z przyjętych założeń i ocenić poprawność argumentacji.

6. Potrafi jasno i wyraźnie formułować swoje stanowisko.

Postawy:

1. Wykazuje krytycyzm wobec zdroworozsądkowej wizji świata.
2. Realizuje postulat racjonalności poznania.
3. Dąży do pogłębienia swej wiedzy w dziedzinie filozofii.

Punkty ECTS	6
Forma dydaktyczna zajęć	Konwersatorium
Metody dydaktyczne	dyskusja dydaktyczna
Ogólna forma zaliczenia	zaliczenie na ocenę
Forma oceniania	Referat
Zalecana dostępna literatura	1. K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania, metafizyka2. M. Hempoliński (red.), Ontologia. Antologia tekstów filozoficznych, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław – Warszawa – Kraków 19943. Poznanie. Antologia tekstów filozoficznych
Limity miejsc w grupie	20
Dodatkowe informacje	http://bacon.umcs.lublin.pl/~lukasik E-mail: lukasik@bacon.umcs.lublin.pl